

Powiatowy Urząd Pracy w Gdańsku

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W MIEŚCIE GDAŃSK

I półrocze 2014 roku

MIASTO GDAŃSK

Gdańsk, październik 2014

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
I. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW).....	4
II. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)	6
III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.....	8
WNIOSKI	11
ANEKS STATYSTYCZNY	12
I. Wybrane mierniki stosowane do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	12
II Tabele	13
Tabela 1 Ranking zawodów i specjalności (kod 6-cyfrowy) wg ilości osób zarejestrowanych z Miasta Gdańska na koniec czerwca 2014 r.....	14
Tabela 2 Zestawienie ofert pracy (wg zgłoszeń) zawodów i specjalności z Miasta Gdańska w I półroczu 2014 roku.....	15
Tabela 3 Struktura ofert pracy wg sekcji PKD w Mieście Gdańsk w I półroczu 2014 roku. .	16
Tabela 4 Ranking grup zawodów (kod 4- cyfrowy) zgłoszonych w ofertach pracy z terenu Miasta Gdańsk ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty zatrudnienia w I półroczu 2014 roku.	17
Tabela 5 Zawody deficytowe w Mieście Gdańsk w I półroczu 2014 r.....	18
Tabela 6 Zawody nadwyżkowe w Mieście Gdańsk w I półroczu 2014 r.....	19

WSTĘP

Przez monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych i kształcenia zawodowego.

Opracowywanie analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* zostało wpisane w zadania zarówno województwa jak i samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy. Zadanie to zostało również umieszczone w Krajowym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2005 rok, albowiem odpowiednia koordynacja kierunków kształcenia, dostosowanie struktury podaży i popytu w układzie klasyfikacji zawodowych jest ważnym problemem w obliczu zachodzących zmian na rynku pracy.

Podstawą analizy struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy jest Klasyfikacja Zawodów i Specjalności, wprowadzona do powszechnego stosowania Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. Dz.U.2010.82.537(R) *Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakres jej stosowania*.

W rozporządzeniu tym **zawód** został zdefiniowany jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów. Zawód może dzielić się na specjalności, które są wynikiem podziału pracy w ramach zawodu i zawierają czynności o podobnym charakterze wymagające pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.

Klasyfikacja obejmuje 43 duże grupy zawodowe (kod 2 cyfrowy), 444 grupy elementarne (kod 4 cyfrowy) oraz 2366 zawodów i specjalności (kod 6 cyfrowy).

Niniejszy monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych prowadzony jest dla obszaru miasta Gdańska (czas badania to okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2014 roku) i został opracowany w oparciu o ujednoczone dla całego kraju *Zalecenia metodyczne* (Warszawa, 2003 rok) opracowane przez ówczesny Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej. Podstawowym źródłem informacji niniejszego opracowania są tablice wynikowe wygenerowane przy specjalnie do tego stworzonej aplikacji, która umożliwiła określenie zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych, a także interpretacje uzyskanych wyników.

Do analizy, mającej na celu opisanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych posłużyły następujące narzędzia statystyczne:

- a) wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu k,
- b) wskaźnik szansy uzyskania oferty zatrudnienia w danym zawodzie k,
- c) wskaźnik struktury.

„Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Mieście Gdańsk w I półroczu 2014 r.” ma charakter diagnostyczny.

I. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Obecnie w Mieście Gdańsk zamieszkuje (wg stanu w dniu 31 grudnia 2013 r.) **461 531** osób. W Gdańsku wg stanu na dzień 30 czerwca 2014 r. liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych wyniosła **13 000** osób (w tym **51,2%**, czyli **6 655** osoby, stanowiły kobiety), natomiast stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła **6,2%**. Na koniec czerwca 2014 r. pozostawały w rejestrze bezrobocia **1 682** osoby bezrobotne dotychczas niepracujące, co stanowi **12,9%** ogółu osób bezrobotnych. Absolwenci - osoby bezrobotne zarejestrowane w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły, stanowili **1,8%** wszystkich zarejestrowanych, czyli **243** osoby. W tej kategorii kobiety stanowiły **62,5%**, czyli **152** osoby.

Analizując bezrobocie wg zawodów w Gdańsku na dzień 30 czerwca 2014 r., otrzymujemy następujący wynik: jedną z największych grup bezrobotnych stanowią osoby bez zawodu (**2314** osób, tj. **17,8%** ogółu bezrobotnych. W dalszej kolejności są zawody:

- sprzedawca (**988** osób, tj. **7,6%** ogółu bezrobotnych),
- ślusarz (**216** osób, tj. **1,7%** ogółu bezrobotnych),
- robotnik gospodarczy (**157** osób, tj. **1,2%** ogółu bezrobotnych),
- magazynier (**147** osób, tj. **1,1%** ogółu bezrobotnych),
- kucharz (**139** osób, tj. **1,1%** ogółu bezrobotnych),
- sprzątaczką biurową (**135** osób, tj. **1,0%** ogółu bezrobotnych),
- ekonomista (**134** osoby, tj. **1,0%** ogółu bezrobotnych),
- technik ekonomista (**123** osoby, tj. **0,9%** ogółu bezrobotnych),
- technik prac biurowych (**115** osób, tj. **0,9%** ogółu bezrobotnych),
- księgowy (**104** osoby, tj. **0,8%** ogółu bezrobotnych).

Wysoki poziom bezrobocia w tych profesjach może sugerować, iż są to zawody nadwyżkowe. Należy tu wspomnieć, iż grupa bezrobotnych bez zawodu obejmuje osoby nie spełniające jednocześnie dwóch warunków – nie posiadające udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum jednego roku w tym samym zawodzie oraz kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dyplomem uprawniającym do wykonywania zawodu. Zgodnie z wymienionymi kryteriami w grupie „bez zawodu” ujęte są osoby, które ukończyły licea ogólnokształcące i licea profilowane.

Analizując rejestr bezrobotnych ze względu na rodzaj działalności PKD (tj. według ostatniego miejsca pracy w danej branży, w jakiej pracowały osoby bezrobotne przed zarejestrowaniem się) stwierdza się, iż najwięcej osób pracowało w następujących rodzajach działalności (razem **11 318** osób):

USŁUGI:

- handel hurtowy i detaliczny; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle (**1735** osób, tj. **15,3%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (**603** osoby, tj. **5,3%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (**143** osoby, tj. **1,3%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna (**262** osoby, tj. **2,3%** ogółu osób poprzednio pracujących),

- działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (**143** osoby, tj. **1,2%** osób poprzednio pracujących),
- edukacja (**342** osoby, tj. **3,0%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (**342** osoby, tj. **3,0%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- transport i gospodarka magazynowa (**353** osoby, tj. **3,1%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- informacja i komunikacja (**137** osób, tj. **1,2%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (**232** osoby, tj. **2,0%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność finansowa i ubezpieczeniowa (**281** osób, tj. **2,5%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (**392** osoby, tj. **3,5%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- pozostała działalność usługowa (**2646** osób, tj. **23,4%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność niezidentyfikowana (**1562** osoby, tj. **13,8%** ogółu osób poprzednio pracujących),

PRZEMYSŁ:

- przetwórstwo przemysłowe (**1138** osób, tj. **10,1%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- budownictwo (**783** osoby, tj. **6,9%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (**21** osób, tj. **0,2%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- górnictwo i wydobywanie (**15** osób, tj. **0,1%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (**100** osób, tj. **0,9%** ogółu osób poprzednio pracujących).

Nie ma natomiast w rejestrze bezrobotnych, których ostatnie miejsce pracy było związane z sekcją: „Organizacje i zespoły eksterytorialne” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”.

W badanym okresie w Gdańsku największy napływ bezrobotnych (liczba osób, które zarejestrowały się w I półroczu 2014 roku), odnotowano wśród osób bez zawodu (**1835** osób, tj. **20,6%** ogółu napływu bezrobotnych), a następnie w takich elementarnych zawodach jak (razem **8924** osoby):

- sprzedawca (**654** osoby, tj. **7,3%** ogółu bezrobotnych),
- ślusarz (**128** osób, tj. **1,4%** ogółu bezrobotnych),
- magazynier (**117** osób, tj. **1,3%** ogółu bezrobotnych),
- kucharz (**104** osoby, tj. **1,2%** ogółu bezrobotnych),
- ekonomista (**90** osób, tj. **1,0%** ogółu bezrobotnych),
- robotnik gospodarczy (**81** osób, tj. **0,9%** ogółu bezrobotnych),
- kasjer handlowy (**78** osób, tj. **0,9%** ogółu bezrobotnych),

- doradca klienta (**73** osoby, tj. **0,8%** osób bezrobotnych),
- fryzjer (**67** osób, tj. **0,8%** ogółu bezrobotnych),
- architekt (**66** osób, **0,7%** ogółu bezrobotnych).

Na koniec badanego okresu na terenie miasta Gdańsk w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdańsku zarejestrowanych było **13 000** osób. Stopa bezrobocia na dzień 30 czerwca 2014 r. wyniosła **6,2%** wg danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Największą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby bez zawodu (**17,8%** ogółu bezrobotnych), natomiast w dalszej kolejności wystąpiły następujące zawody: sprzedawca, ślusarz, magazynier, technik ekonomista, sprzątaczką biurowa, ekonomista, kucharz, technik prac biurowych, księgowy.

Napływ bezrobotnych nie różnił się znacznie strukturą zawodów przedstawionych powyżej wg liczby osób zarejestrowanych na koniec badanego okresu.

W większości osoby bezrobotne zarejestrowane do końca czerwca 2014 r. pracowały poprzednio (według sekcji PKD): handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, przetwórstwo przemysłowe, pozostała działalność usługowa. Powyższe wyniki potwierdzają zarazem o przemysłowo - usługowym charakterze lokalnej gospodarki. Największy udział w zbiorze bezrobotnych w dalszym ciągu mają osoby posiadające niskie kwalifikacje zawodowe oraz wykształcenie na poziomie zasadniczym lub średnim.

II. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Pozyskiwanie ofert pracy od pracodawców oraz dotowanie ze środków Funduszu Pracy zatrudnienia bezrobotnych w ramach aktywnych programów przeciwdziałania bezrobociu to najistotniejsze czynniki gwarantujące poprawę sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Na terenie Miasta Gdańsk funkcjonuje wiele podmiotów gospodarczych. Ogólnie w Gdańsku (wg stanu w dniu 30 czerwca 2014 r.) zarejestrowanych w systemie REGON (bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne) było **70074** podmioty gospodarki narodowej, czyli jednostek prawnych, tj.:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej, w tym:
 - spółek handlowych - **10493**,
 - spółek cywilnych – **4809**,
 - spółdzielni - **292**,
- **45 705** osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w tym związanych z:
 - handlem, naprawami pojazdów samochodowych - **9501**,
 - obsługą rynku nieruchomości - **741**,
 - przetwórstwem przemysłowym - **4935**,
 - budownictwem - **4747**,
 - transportem, gospodarką magazynową - **3917**,
 - działalnością finansową i ubezpieczeniową - **2291**,
 - zakwaterowaniem i gastronomią - **1425**,
 - rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem - **139**.

Głównymi sektorami gospodarki jest przemysł (np.: największy w kraju port morski, rafineria, automatyka przemysłowa, przetwórstwo spożywcze oraz przemysł chemiczny, drzewny, elektromaszynowy, metalowy, petrochemiczny i stoczniowy), budownictwo, obsługa nieruchomości i firm (m.in.: banki, instytucje ubezpieczeniowe, czy firmy konsultingowe), handel i usługi - miasto Gdańsk jest jednym z najważniejszych ośrodków turystycznych w Polsce.

W I półroczu 2014 r. wpłynęło do Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku **4549** ofert pracy, po skorygowaniu o liczbę ofert, które pracodawcy anulowali. Natomiast na koniec czerwca 2014 r. w rejestrach urzędu pozostały **578** ofert pracy.

Najwięcej ofert pracy skierowano w tym okresie do bezrobotnych i poszukujących pracy w następujących zawodach:

- inny zawód lub brak zawodu – **199** ofert pracy,
- monter kadłubów okrętowych – **185** ofert pracy,
- sprzedawca – **175** ofert pracy,
- robotnik budowlany – **118** ofert pracy,
- kucharz – **100** ofert pracy,
- pomoc kuchenna – **95** ofert pracy,
- doradca klienta – **87** ofert pracy,
- sprzątaczką biurową – **87** ofert pracy,
- przedstawiciel handlowy – **79** ofert pracy,
- magazynier – **72** oferty pracy,
- murarz – **65** ofert pracy,
- fryzjer – **44** oferty pracy,

Relacje dotyczące napływu bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz liczby ofert pracy w Gdańsku w I półroczu 2014 r. przedstawiono w Tabeli 3 dołączonej do aneksu statystycznego. Z relacji przedstawionych tam danych wynika, że we wskazanym okresie:

- liczba ofert pracy (**693** oferty) skierowana była do grupy osób związanych z sekcją PKD działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierając, gdzie napływ osób bezrobotnych wyniósł **545** osób, zaś na koniec I półrocza 2014 r. liczba bezrobotnych w tej grupie utrzymywała się na poziomie (**603** osoby), a w dyspozycji tutejszego urzędu było jeszcze **110** niezagospodarowanych ofert pracy;
- w grupie związanej z sekcją: działalność finansowa i ubezpieczenia (pracodawcy zgłosili w ciągu całego tego okresu do urzędu pracy **118** ofert pracy, a zarejestrowało się **166** osób bezrobotnych, na koniec czerwca 2014 r. bez pracy pozostawało **281** osób, i **19** niezagospodarowanych ofert pracy);
- z sekcji: budownictwo - liczba oferowanych miejsc pracy wyniosła **537**, natomiast zarejestrowano **459** bezrobotnych, a na koniec badanego okresu w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku figurowały **783** osoby, dla których pozostało **75** ofert pracy;
- z sekcji: administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne - pracodawcy zgłosili do tutejszego urzędu **215** ofert pracy, a zarejestrowało

się **147** bezrobotnych. Na koniec czerwca 2014 r. bez pracy w tej grupie zawodów pozostawały **232** osoby i **9** niezagospodarowanych ofert pracy;

- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – zgłoszono **4** oferty pracy, a zarejestrowano **14** bezrobotnych, na koniec czerwca 2014 r. pozostały **2** oferty pracy, i **21** osób bezrobotnych,
- transport i gospodarka magazynowa – zgłoszono **103** oferty pracy, tymczasem zarejestrowane zostały **222** osoby – na koniec czerwca 2014 roku były **353** osoby bezrobotne, dla których pozostało **11** ofert pracy,
- informacja i komunikacja – dla **109** osób bezrobotnych zarejestrowanych zgłoszono **82** oferty pracy, w końcu okresu sprawozdawczego pozostały **22** oferty pracy dla **137** osób bezrobotnych.

Jak widać, na ogół w sekcjach w których było zarejestrowanych najwięcej osób pozyskiwano najwięcej ofert pracy.

Dokonano również analizy porównawczej ofert pracy i bezrobotnych wg zawodów (zgodnie z tabelą 4 dołączoną do aneksu statystycznego) pozwalającej ustalić wskaźnik szansy uzyskania pracy wśród zarejestrowanych bezrobotnych, co powinno stanowić sygnał dla osób stojących u progu wyboru przyszłego zawodu i instytucji odpowiedzialnych za politykę oświatową w regionie. Tak, więc wśród elementarnych grup zawodowych (kod: 4 - cyfrowy) charakteryzujących się wysokim wskaźnikiem szansy uzyskania oferty (tj. takich, dla których relacja ilości zgłoszonych w ciągu I półrocza 2014 r. ofert pracy w danym zawodzie do ilości zarejestrowanych bezrobotnych w tym zawodzie była większa od wartości: **0,5**) znaleźli się m.in.:

- *technicy sieci internetowych*
- *asystenci nauczycieli*
- *kierownicy do spraw finansowych*
- *spawacze i pokrewni*
- *pielęgniarki specjalistki.*

W I półroczu 2014 roku wpłynęło do tutejszego urzędu pracy **4549** ofert pracy.

III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Tempo przemian ekonomicznych i technologicznych w Polsce i na świecie sprawia, iż często kwalifikacje zawodowe zdobyte w procesie kształcenia nie odpowiadają zapotrzebowaniom zgłaszanym przez pracodawców. Kluczowym problemem jest określenie najbardziej pożądanych kierunków kształcenia i przygotowanie właściwej oferty edukacyjnej, co wymaga prognozowania, monitorowania rynku pracy, a następnie właściwego wykorzystania zdobytych w ten sposób informacji statystycznych. W przypadku dużej liczby uczniów kształcących się w zawodach nadwyżkowych należałoby sformułować zalecenia ograniczenia naboru na te specjalności, zaś w przypadku zawodów deficytowych jest to sygnał na to, w jakich zawodach należałoby kształcić. W chwili obecnej należy również podkreślić konieczność harmonizacji polskiego systemu kształcenia w Polsce z występującymi w Unii Europejskiej, dającą możliwość wzajemnego uznawania kwalifikacji. Poniższa analiza ma na celu ustalenie listy zawodów deficytowych i nadwyżkowych, zaś niżej zamieszczona lista zawodów deficytowych stanowi źródło wiedzy odnośnie zapotrzebowania

lokalnego rynku pracy. Monitoring zawodów nadwyżkowych i deficytowych przeprowadzono w oparciu o zgłoszone oferty pracy i liczbę zarejestrowanych bezrobotnych z terenu miasta Gdańska w I półroczu 2014 roku. Z danych statystycznych wyliczono wskaźniki intensywności nadwyżki lub deficytu zawodów, który jest mierzony jako stosunek średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w badanym okresie. W analizie pominięte zostały zawody i specjalności mające w nazwie słowo: pozostałe. Niniejsze zestawienie zawodów ma charakter wybiórczy. Oznacza to, iż odrzucono wartości omawianego wskaźnika dla średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy oraz średnio miesięcznej liczby zarejestrowanych osób mniejszych od wartości **1**.

Należy wspomnieć, iż:

Zawód deficytowy – to taki, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawód nadwyżkowy – to taki, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Poniżej - na podstawie liczby zarejestrowanych bezrobotnych i zgłoszonych ofert pracy wg zawodów oraz specjalności - określono katalog zawodów i specjalności (uszeregowany od najwyższej do najniższej wartości wskaźnika), jakie reprezentują osoby bezrobotne zarejestrowane z terenu powiatu grodzkiego oraz wskazano te zawody, na które istnieje zapotrzebowanie.

ZAWODY ZRÓWNOWAŻONE

Dla zawodów (wg kodu 6-cyfrowego) w przypadku, gdy wskaźnik ma wartość w przedziale $<0,9; 1,1>$ mamy następujące zawody: kurier, technik księgarstwa, malarz-tapeciarz, kowal, operator sprzętu ciężkiego, monter-elektronik.

ZAWODY DEFICYTOWE

- piaskarz – **28**;
- opiekunka domowa – **23,5**;
- spawacz metodą TIG – **21**;
- wizażystka / stylistka – **16**;
- technik mechanik maszyn i urządzeń – **13**;
- szlifierz metali – **11,6667**;
- blacharz budowlany – **10**;
- pracownik przygotowujący posiłki typu fast food – **7,75**;
- sprzedawca w branży mięsnej – **7,5**;
- glazurnik – **7**.

Ponadto zaistniała taka sytuacja, że w wyżej wymienionych zawodach i specjalnościach w okresie objętym badaniem, zostały zgłoszone oferty pracy,

zaś nie zarejestrowali się bezrobotni: lakiernik, elektryk budowlany, technik automatyk, administrator stron internetowych, operator żurawia jednojezdniowego. Zgodnie z przeprowadzoną analizą są to zawody deficytowe o największej wartości współczynnika intensywności deficytu, tj. **MAX**.

ZAWODY NADWYŻKOWE:

Analiza zawodów nadwyżkowych dla grupy zawodów wg zawodów i specjalności (kod 6 – cyfrowy) daje następujący obraz:

- pielęgniarka – **0,875**;
- asystent dyrektora – **0,8571**;
- asystentka stomatologiczna – **0,8333**;
- listonosz – **0,8182**;
- malarz konstrukcji i wyrobów metalowych – **0,8**;
- wydawca posiłków / bufetowy – **0,7692**;
- szwaczka – **0,7647**;
- doradca finansowy - **0,75**;
- laborant chemiczny – **0,75**;
- sekretarz sądowy - **0,7143**.

Zawodów „maksymalnie” nadwyżkowych było **94**. Z analizowanego raportu wynika, że największe zapotrzebowanie istnieje w zawodach wymagających wiedzy, umiejętności i doświadczenia.

Natomiast najmniejsze zapotrzebowanie istnieje (z pominięciem zawodów bez kwalifikacji) w zawodach nie wymagających wysokiego poziomu wiedzy, umiejętności i doświadczenia. W tej grupie znalazły się również zawody na które obecnie brakuje popytu na rynku pracy.

Analizując powyższe zawody deficytowe w ujęciu zawodów i specjalności, to największe zapotrzebowanie istnieje na profesje zawarte w grupie specjalistów, techników i inny średni personel oraz robotników przemysłowych i rzemieślniczych. Grupa specjalistów obejmuje zawody wymagające posiadania wysokiego poziomu wiedzy zawodowej, umiejętności oraz doświadczenia w zakresie nauk technicznych, przyrodniczych, społecznych, humanistycznych i pokrewnych. Ich głównymi zadaniami są: wdrożenie do praktyki koncepcji i teorii naukowych lub artystycznych, powiększanie dotychczasowego stanu wiedzy poprzez badania i twórczość oraz systematyczne nauczanie w tym zakresie. Z kolei od techników i innego średniego personelu wymaga się wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnego do wykonywania głównie prac technicznych i podobnych, związanych z badaniem i stosowaniem naukowych oraz artystycznych koncepcji i metod działania.

WNIOSKI

Niniejsze opracowanie: „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Gdańsk” jest próbą zdiagnozowania rynku pracy na niniejszym obszarze w I półroczu 2014 r.

Na koniec badanego okresu na terenie miasta Gdańska w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdańsku zarejestrowanych było **13 000** osób. Stopa bezrobocia na koniec czerwca 2014 r. wyniosła **6,2%** wg danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Największą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby bez zawodu (**21,5%** ogółu bezrobotnych), natomiast w dalszej kolejności wystąpiły następujące zawody: sprzedawca, ślusarz, sprzątaczką biurowa, robotnik gospodarczy, technik ekonomista, kucharz, ekonomista, magazynier.

Napływ osób bezrobotnych strukturą nie odbiegał znacząco od struktury przedstawionej powyżej - również w większości przypadków najwięcej osób zarejestrowało się w tych zawodach, które miały największą reprezentację w rejestrze na koniec badanego okresu.

W większości, osoby bezrobotne zarejestrowane do końca czerwca 2014 r. pracowały poprzednio w zawodach z następujących sekcji PKD: przetwórstwie przemysłowym, handlu, działalności usługowej oraz budownictwie. Nie zgłoszono natomiast żadnych ofert pracy z sekcji: Działalność niezidentyfikowana; Organizacje i zespoły eksterytorialne; Gospodarstwa domowe. Powyższe wyniki potwierdzają zarazem o przemysłowo-usługowym charakterze lokalnej gospodarki.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego (stan na 30 czerwca 2014 r.) na terenie miasta Gdańska funkcjonowało **70074** potencjalnych pracodawców, którzy dostarczyli **4549** ofert pracy. Najwięcej ofert odnotowano w takich zawodach jak: magazynier, sprzedawca, kucharz, murarz.

Najwięcej ofert zatrudnienia zostało pozyskanych na grupę wg PKD „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”.

Biorąc pod uwagę wskaźnik szansy uzyskania pracy najlepiej usytuowane są osoby, które posiadają kwalifikacje do wykonywania zawodów w przemyśle oraz budownictwie.

Skalę zagospodarowania ofert pracy oraz podaży osób bezrobotnych obrazuje analiza wg wskaźnika intensywności deficytu (nadwyżki) zawodów. Z danych przedstawionych w rozdziale III wynika, iż najbardziej deficytowymi zawodami to te związane z szeroko pojętym przemysłem stoczniowym oraz budownictwem.

W zbiorze zawodów nadwyżkowych o najmniejszej wartości wskaźnika bliskiej bądź równej – „0” znalazły się zawody i specjalności przeważnie nie wymagające specjalistycznej wiedzy i kwalifikacji, które wypełniałyby zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy w I półroczu 2014 roku.

Niniejszy Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych ma charakter diagnostyczny. Przedstawiona została tutaj struktura zarówno osób bezrobotnych oraz ofert pracy, jakie wpłynęły, według istniejącej klasyfikacji zawodów. Przeprowadzona analiza potwierdza ogólnokrajowe tendencje w kształtowaniu się rynku pracy.

ANEKS STATYSTYCZNY

I. Wybrane mierniki stosowane do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych

- 1) **Średnia miesięczna nadwyżka (lub deficyt) podaży siły roboczej w danym zawodzie k** (\bar{N}_{II}^k) oznacza różnicę pomiędzy średnią miesięczną liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k w I półroczu 2014 r. (\bar{B}_{II}^k), a średnią miesięczną liczbą zgłoszonych ofert pracy w tym samym zawodzie i okresie czasu, czyli:

$$\bar{N}_{II}^k = \bar{B}_{II}^k - \bar{O}_{II}^k \quad (1)$$

gdzie:

\bar{B}_{II}^k - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k w I półroczu 2014 r.,

\bar{O}_{II}^k - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie k w I półroczu 2014 r.,

przy czym wielkości te są obliczane wg wzorów:

$$\bar{B}_{II}^k = \frac{\sum_{i=1}^6 B_i^k}{6} \quad (2)$$

$$\bar{O}_{II}^k = \frac{\sum_{i=1}^6 O_i^k}{6} \quad (3)$$

gdzie:

B_i^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w i -tym miesiącu w danym zawodzie k ,

O_i^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w i -tym miesiącu w danym zawodzie k .

- 2) **Wskaźnik intensywności nadwyżki (lub deficytu) zawodów k** ($W_{n,II}^k$) oznacza iloraz średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k w I półroczu 2014 r. (\bar{B}_{II}^k) i średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w tym samym zawodzie i okresie czasu (\bar{O}_{II}^k), czyli:

$$W_{n,II}^k = \frac{\bar{O}_{II}^k}{\bar{B}_{II}^k} \quad (4)$$

gdzie \bar{O}_{II}^k , \bar{B}_{II}^k są określone wzorami (2) i (3). Ponadto przyjęto, że zawody o wskaźniku:

- $W_{n,II}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,
- $0,9 \leq W_{n,II}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),
- $W_{n,II}^k > 1,1$ to zawody deficytowe.

- 3) **Wskaźnik szansy uzyskania oferty w danym zawodzie k** ($W_{s,II}^k$) oznacza iloraz średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie k w I półroczu 2014 r., będącej w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku (\overline{PO}_{II}^k) i średniego miesięcznego poziomu rejestrowanego bezrobocia w tym samym zawodzie i okresie czasu (\overline{PB}_{II}^k), czyli:

$$W_{s,II}^k = \frac{\overline{PO}_{II}^k}{\overline{PB}_{II}^k} \quad (5)$$

gdzie:

\overline{PO}_{II}^k - średnia miesięczna liczba ofert pracy w danym zawodzie k w I półroczu 2014 r., będąca w dyspozycji PUP w Gdańsku, obliczana wg wzoru:

$$\overline{PO}_{II}^k = \frac{PO_{t-1}^k + O_I^k}{6} \quad (6)$$

przy czym:

PO_{t-1}^k - liczba ofert pracy w danym zawodzie k , będąca do dyspozycji urzędu pracy w końcu poprzedniego badanego okresu ($t-1$),

O_{II}^k - liczba ofert pracy w danym zawodzie k , zgłoszona do urzędu pracy w I półroczu 2014 r.,

\overline{PB}_{II}^k - średni miesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia w danym zawodzie k w I półroczu 2014 r. obliczany metodą uproszczoną według wzoru:

$$\overline{PB}_{II}^k = \frac{PB_{t-1}^k + PB_{II}^k}{2} \quad (7)$$

przy czym:

PB_{II}^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k na koniec czerwca 2014 r.,

PB_{t-1}^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k na koniec czerwca 2014 r.

- 4) **Wskaźnik struktury** - np.: bezrobotnych wg PKD, ofert pracy wg zawodów (grup zawodów), czy ofert pracy wg PKD - obliczono na podstawie definicji wskaźnika struktury (zwany również jako: częstość względna, liczebność względna, frakcja, odsetek, udział). Wielkość ta informuje nas o tym, jaki jest udział jednostek statystycznych posiadających i -ty wariant cechy w całej badanej zbiorowości, czyli:

$$w_i = \frac{n_i}{n}$$

gdzie:

n_i - liczba jednostek statystycznych charakteryzująca się i -tym wariantem danej cechy,

n - liczba wszystkich jednostek statystycznych objętych badaniem.

Jeśli wskaźnik struktury w_i przemnożymy przez 100, to otrzymamy **udziały procentowe**.

II Tabele

Tabela 1 Ranking zawodów i specjalności (kod 6-cyfrowy) wg liczby osób zarejestrowanych z miasta Gdańska na koniec czerwca 2014 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
"000000"	Inny zawód lub brak zawodu	2314
"522301"	Sprzedawca	988
"722204"	Ślusarz	216
"441990"	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	161
"515303"	Robotnik gospodarczy	157
"432103"	Magazynier	147
"512001"	Kucharz	139
"911207"	Sprzątaczką biurową	135
"263102"	Ekonomista	134
"331403"	Technik ekonomista	123
"411004"	Technik prac biurowych	115
"331301"	Księgowy	104
"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	98
"235107"	Pedagog	95
"711202"	Murarz	91
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	89
"753105"	Krawiec	88
"332203"	Przedstawiciel handlowy	84
"311504"	Technik mechanik	83
"514101"	Fryzjer	82
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych	81
"513101"	Kelner	80
"523002"	Kasjer handlowy	80
"832203"	Kierowca samochodu osobowego	80
"931301"	Robotnik budowlany	80
"752205"	Stolarz	75
"713102"	Malarz budowlany	72
"941201"	Pomoc kuchenna	72
"723105"	Mechanik samochodów osobowych	70
"242222"	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	67
	Razem	6200

* Łącznie z terenu Gdańska na koniec badanego okresu pozostawało w rejestrze bezrobotnych **13000** osób.

Tabela 2 Zestawienie ofert pracy (wg zgłoszeń) zawodów i specjalności z miasta Gdańska w I półroczu 2014 roku.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2014 r.	Oferty pracy zgłoszone w końcu czerwca 2014 r.
"000000"	Inny zawód lub brak zawodu	199	36
"721402"	Monter kadłubów okrętowych	185	20
"522301"	Sprzedawca	175	29
"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	120	18
"931301"	Robotnik budowlany	118	17
"512001"	Kucharz	100	8
"941201"	Pomoc kuchenna	95	9
"524902"	Doradca klienta	87	5
"911207"	Sprzątaczką biurową	87	8
"332203"	Przedstawiciel handlowy	79	11
"432103"	Magazynier	72	6
"711202"	Murarz	65	22
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	54	10
"515303"	Robotnik gospodarczy	52	3
"911203"	Pokojowa	48	3
"532201"	Opiekunka domowa	47	20
"412001"	Sekretarka	45	2
"422201"	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	45	15
"514101"	Fryzjer	44	7
"522304"	Sprzedawca w branży spożywczej	40	6
"722204"	Ślusarz	40	7
"341202"	Opiekun osoby starszej	35	0
"513101"	Kelner	35	5
"722312"	Szlifierz metali	35	10
"331301"	Księgowy	32	3
"941101"	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	31	5
"741103"	Elektryk	30	8
"713208"	Piaskarz	28	0
"243305"	Specjalista do spraw sprzedaży	26	10
Ogółem	X	2049*	303**

* Łącznie w PUP Gdańsk z terenu Gdańska w I półroczu 2014 roku zgłoszono **4549** ofert pracy.

** Łącznie w PUP Gdańsk z terenu Gdańska na koniec czerwca 2014 roku pozostało **578** ofert pracy.

Tabela 3 Struktura ofert pracy wg sekcji PKD w mieście Gdańsk w I półroczu 2014 roku.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2014 r.	Bezrobotni stan w końcu czerwca 2014 r.	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2014 r.	Oferty pracy stan w końcu czerwca 2014 r.
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	14	21	4	2
Górnictwo i wydobywanie	6	15	0	0
Przetwórstwo przemysłowe	706	1138	894	99
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	35	100	32	1
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	44	88	21	7
Budownictwo	459	783	537	75
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1069	1735	581	73
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	234	342	315	37
Transport i gospodarka magazynowa	222	353	103	11
Informacja i komunikacja	109	137	82	22
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	166	281	118	19
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	73	143	79	10
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	276	392	344	51
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	545	603	693	110
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	147	232	215	9
Edukacja	171	342	87	7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	163	262	165	8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	108	143	89	7
Pozostała działalność usługowa	1825	2646	190	30
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0	0	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	1128	1562	0	0
Ogółem	7500	11318	4549	578

Tabela 4 Ranking grup zawodów (kod 4- cyfrowy) zgłoszonych w ofertach pracy z terenu miasta Gdańsk ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty zatrudnienia w I półroczu 2014 roku.

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
"3514"	Technicy sieci internetowych	MAX
"7133"	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	MAX
"5322"	Pracownicy domowej opieki osobistej	2,0833
"5312"	Asystenci nauczycieli	2
"6111"	Rolnicy upraw polowych	1,3332
"9411"	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	1,2916
"8311"	Maszyniści kolejowi i metra	1,1666
"4222"	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	0,9375
"3141"	Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)	0,6666
"2222"	Pielęgniarki specjalistki	0,6666
"2434"	Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych	0,6666
"7215"	Takielarze i monterzy konstrukcji linowych	0,6666
"5164"	Opiekunowie zwierząt domowych i pracownicy zajmujący się zwierzętami	0,6666
"1211"	Kierownicy do spraw finansowych	0,6111
"2412"	Doradcy finansowi i inwestycyjni	0,5686
"7212"	Spawacze i pokrewni	0,5636
"7214"	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	0,559
"2272"	Specjaliści diagnostyki laboratoryjnej	0,5
"7116"	Robotnicy budowy dróg i pokrewni	0,4615
"7124"	Monterzy izolacji	0,4166
"4412"	Listonosze i pokrewni	0,3737
"2441"	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	0,3535
"3240"	Technicy weterynarii	0,3333
"2424"	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	0,3333
"8113"	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	0,3333
"1330"	Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych	0,3333
"2164"	Urbaniści i inżynierowie ruchu drogowego	0,3333
"7132"	Lakiernicy	0,3333
"3333"	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	0,3332
"2513"	Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów	0,3332

Tabela 5 Zawody deficytowe w mieście Gdańsk w I półroczu 2014 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik deficytu
"713208"	Piaskarz	28
"532201"	Opiekunka domowa	23,5
"721206"	Spawacz metodą TIG	21
"514208"	Wizażystka / stylistka	16
"311508"	Technik mechanik maszyn i urządzeń	13
"722312"	Szlifierz metali	11,6667
"721302"	Błacharz budowlany	10
"261901"	Asystent prawny	9,5
"941101"	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	7,75
"522302"	Sprzedawca w branży mięsnej	7,5
"712202"	Glazurnik	7
"531202"	Asystent nauczyciela przedszkola	6
"831104"	Maszynista pojazdu trakcyjnego	6
"241203"	Doradca inwestycyjny	5
"325402"	Technik masażysta*	5
"422201"	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	5
"441501"	Pracownik do spraw osobowych	5
"721204"	Spawacz metodą MAG	4,8
"244101"	Pośrednik w obrocie nieruchomościami	4,75
"721402"	Monter kadłubów okrętowych	4,625
"332202"	Pracownik centrum elektronicznej obsługi klienta	4,3333
"325102"	Higienistka stomatologiczna	4
"343302"	Pracownik galerii / muzeum	4
"611104"	Rolnik upraw polowych	4
"712403"	Monter izolacji przemysłowych	4
"721205"	Spawacz metodą MIG	4
"721303"	Błacharz izolacji przemysłowych	4
"721403"	Monter konstrukcji aluminiowych	4
"811106"	Operator ładowarki	4
"911203"	Pokojowa	4

Tabela 6 Zawody nadwyżkowe w mieście Gdańsk w I półroczu 2014 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik nadwyżki
"222101"	Pielęgniarka	0,875
"334302"	Asystent dyrektora	0,8571
"325101"	Asystentka stomatologiczna	0,8333
"441203"	Listonosz	0,8182
"713103"	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	0,8
"524601"	Wydawca posiłków / bufetowy	0,7692
"753303"	Szwaczka	0,7647
"241202"	Doradca finansowy	0,75
"311101"	Laborant chemiczny	0,75
"334201"	Sekretarz sądowy	0,75
"431102"	Fakturzystka	0,75
"811104"	Operator koparki	0,75
"814208"	Operator wtryskarki	0,75
"711503"	Stolarz budowlany	0,7143
"513202"	Barman	0,68
"214406"	Inżynier mechanik - środki transportu	0,6667
"228301"	Fizjoterapeuta	0,6667
"243107"	Specjalista do spraw reklamy	0,6667
"334304"	Asystent zarządu	0,6667
"611303"	Ogrodnik	0,6667
"711501"	Cieśla	0,6667
"711502"	Cieśla szalunkowy	0,6667
"514101"	Fryzjer	0,6567
"515303"	Robotnik gospodarczy	0,642
"331301"	Księgowy	0,64
"833101"	Kierowca autobusu	0,6364
"832202"	Kierowca samochodu dostawczego	0,6296
"432103"	Magazynier	0,6154
"513201"	Barista	0,6
"741210"	Elektromonter maszyn elektrycznych	0,6